

Anteckningar/intervju av Janne Byström, Tensta

av [Maya Hedberg](#)

J A N N E B Y S T R Ö M:

Många Tenstabor minns honom och ännu fler har hört talas om honom, några har läst hans anteckningar om vad som hänt i Tensta i fordom tid och i hans nutid.

Vem var han?

Han var född i Tensta 1852 i Husby i Tensta där hans förfäder bott sedan många generationer.

Tidigt visade han prov på studiebegåvning och ville studera, men det motsatte sig fadern. Sin studielust tillgodosåg han genom att söka efter och läsa gamla skrifter och även göra minnesanteckningar från egna och andras upplevelser. Så hade t.ex. kronofogden i Vallby i Viksta sina hyllor fyllda av skattelängder m.m.. Vad som han inte fick rum med inne bar han ut i ett "loggolv", där kunde Byström finna tillfredsställelse för sin läslust. Tensta församlings arkiv var inrymt i kammaren innanför sakristian i kyrkan, där kunde han också finna stoff för de anteckningar han lämnat efter sig,

Anteckningarna har renskrivits av Uno Björklud Brogård och ansetts behöva tillfogas en liten minnesruna över Byström.

Anteckningarna har bevarats och lämnats till Hembygdsföreningen av Sven Löfberg i Husby, som också är besläktad med Byström, Svens mormor var halvsysster med Janne Byström.

Själv var Byström ogift och barnlös och Sven Löfberg har blivit något av arvinge till Byström åtminstone vad gäller historia.

Sven berättar att Byström var omnämnd i Uppsala Nya Tidnings julnummer 1915 i form av en intervju. En flicka från Forssa, namn okänt, hade läst intervjun och lärt känna Byström, gav följande kommentar: "Slår man sig ner i Byströms bekväma soffhörn och får honom att öppna mun så kommer man inte därifrån på länge".

Byström var bonde på Husby, men hann med andra saker också, bl.a. var han bygdeslaktare, både svin och storboskap, konsten att slakta hade han lärt av sin mor, att kvinnor kunde slakta var inte helt ovanligt på den tiden.

1929 slutade Janne Byström sitt liv. Gården hade då sålt till Gunnar Erikssons mofar Karl Ersson och hans bror Anders Ersson. Byströms gravsten finns på Tensta kyrkogård den 3:dje till vänster från grindarna, ett högt granitblock.

I sina anteckningar berättar han om Tensta, väderlek och skördar, om rikedom och fattigdom, även det svåraste armod får sin skildring.

Tensta den 11/7 1994

För Tensta Hembygdsförening

Inger Bladlund

I november 1842 nämnes för första gången Löjtnant Norlin på Altomta
År 1838 nämns en egare Jöngren till Altomta

Vid grundgräfnings i Tensta kyrka våren 1919 hittades en mängd människoben intill hälften murad graf framför predikstolen med en sten utan inskrift. Det sades att nämnda graf skulle vara från 1500-talet. Sedan kom de till en murad graf på gången med en myckenhet af människoben och ingen häll var deröfver lagd, undertecknad gissar att de kanske kunde vara kapten Ekebergs graf på Altomta. Sedan fram mot fönstret på södra sidan så var det en stor myckenhet med ben. ungefär ett hästlass som alla nedlades på vestra sidan om nämnda grafkammare

Döda i Tensta öfver 85 år från och med 1801

1801	23 aug. Stina Andersdotter Stenlunda	85 år
1802	15 nov. Erik Hansson Dammen	85 år
1804	8 dec. Jöns Benkts enka Sommareng	87 år
1804	10 dec. Jakob Mats enka Grytbäcken	87 år
1809	12 maj Capten Ekebergs enka Altomta	91 år
1810	8 okt. Jan Andersson Forssa	86 år
1811	20 mars Jan Jansson Kurbo	91 år

Huru en negergosse kom till Tensta

Under Kapten C.G.Ekebergs ostindiska resor, blef kapten Ekeberg med sin besättning varse på en ö, att infödingarna höllo på att offra en gosse. Kapten Ekeberg landade vid nämnda ö och tog sitt manskap med sig, och då hade infödingarna bundit gossen vid en stock. Kapten tog och afskar läglen och befriade honom från sina bödlar, och tog honom på sitt skepp till Altomta. Gossen var då omkring tolv år gammal. Sedan fick han gå i Tensta skola och lära sig läsa för skolmästare Johan Bidberg och 21 söndagen efter trefaldighet den 15 oktober 1769 så döptes han i Tensta kyrka till Per Johan Gustaf och faddrar voro grefve Per Brahe på Salsta Kapten Ekeberg med fru på Altomta Prosten Forsvall med fru Alexander Härvel från Jellsta och majoren Axel von Rosen från Nyvalla. Sedan fick negergossen komma till Grefve Per Brahe på Salsta och han dog i unga år.

